

Het komt mij voor, dat er op physiologisch-chemisch gebied nog veel kan gedaan worden. Stofwisselingsonderzoekingen in acute en periodisch verloopende gevallen moeten van het hoogste gewicht geacht worden. Het is bekend, dat men vooral de epilepsie tot onderwerp van studie heeft gemaakt, met het oog op de periodiek optredende ontladingen, maar veel is men nog niet gevorderd. De onderzoekingen van Alt en Hoppe zijn in dit opzicht reeds wat meer moedgevend.

Ik heb mij persoonlijk geruimen tijd beziggehouden met bloedonderzoekingen, maar ook hierbij waren de resultaten zeer wisselend. Urine- en bloedonderzoek moet echter ook in het vervolg steeds de aandacht blijven vragen van den wetenschappelijken onderzoeker.

Iets verder gevorderd zijn we op het gebied van het onderzoek van het cerebro-spinaalvocht. In twijfelachtige gevallen van dementia paralytica wordt nu reeds vrij algemeen dit onderzoek toegepast.

Interessant zijn ook de Plaut-Wassermann'sche onderzoekingen over syphilitische antistoffen bij lijders aan dementia paralytica.

Niet zonder gewicht zijn verder de mikrochemische onderzoekingen ook voor de pathologie geweest, nu Alzheimer protagonoide lichamen in buitengewone hoeveelheid bij de amaurotische idiotie (pathologisch-anatomisch met zoovele bijzonderheden) voorhanden, ook bij de funktioneele psychosen kon waarnemen, terwijl hij bij verschillende ziekte-toestanden de amoëboïde gliacellen, myelinoïde en fibrinoïde korrels kon waarnemen, alle producten, die vooral door de onderzoekingen van Reich beteekenis gekregen hebben.

Op bacteriologisch gebied zijn het de onderzoekingen van Ford Robertson, die de aandacht getrokken hebben. Twee verschillende soorten van diphtheriebacillen, de *Bacillus paralyticus longus* en de *Bacillus paralyticus brevis* zouden de dementia paralytica en tabes dorsalis kunnen doen ontstaan. Deze bacillen trof men aan op verschillende plaatsen, de longen, het spijsverteringskanaal, het urogenitaalapparaat van lijders aan dementia paralytica. Ford Robertson was in staat deze ziekte bij ratten te doen ontstaan en O' Brien verkreeg een serum bij de geit, die voor de geïnfecteerde honden een beschermende werking uitoefende, terwijl eerstgenoemde bactericide sera voor therapeutische doeleinden gebruikte.

Het zal aanbeveling verdienen sceptisch te zijn tegenover deze